

Primljen 11. 9. 2007.

UDŽBENIK *ENGLISH FOR TEXTILE ENGINEERS AND FASHION DESIGNERS*

Vekenega Profaca-Prebeg*

Tekstilno-tehnološki fakultet, Zagreb

Nikola Vuljanić i Dubravka Vuljanić
English for Textile Engineers and Fashion Designers
Zagreb, Tekstilno-tehnološki fakultet, 2004., 128 str.

Udžbenik *English for textile engineers and fashion designers* predviđen je za rad sa studentima tekstilnoga modnog dizajna, tekstilne tehnologije i inženjerstva kao i industrijskoga modnog dizajna, dakle studente Tekstilno-tehnološkog fakulteta na prvoj i drugoj godini studija. Pisanje ovakvog udžbenika stranoga jezika stavlja pred autore posebne zahtjeve, jer je riječ o jeziku struke koji nije nimalo lagan niti jednostavan. Izbor tema vrlo dobro odgovara tim pretpostavkama. Kroz sedamnaest lekcija zastupljeni su sadržaji vrlo usko povezani sa strukom i interesima studenata. U prvoj cjelini studenti se upoznaju s tekstilnim vlaknima, druga cjelina govori o svojstvima vlakana, u trećoj se поближе upoznaju s najzastupljenijim i najvažnijim vlaknom danas, a to je pamuk. Četvrta cjelina obrađuje životinjsko vlakno vunu, a od pete do dvanaeste cjeline obrađuju se teme

vezane uz različite tehnološke procese u tekstilnoj industriji kao što su pređenje, tkanje, pletenje, proizvodnja čarapa, čipke, tepiha, tehničkih tekstilija, dorada tekstila, bojanje, tisak, proizvodnja i konstrukcija odjeće. Trinaesta lekcija uvodi nas u modu, što je posebno zanimljivo za studente modnoga dizajna. U četrnaestoj lekciji studenti se upoznaju s nazivima odjeće na engleskom jeziku, dok petnaesta lekcija obrađuje donje rublje i modne dodatke. U šesnaestoj lekciji naglasak je na povijesnim stilovima, a posljednja lekcija udžbenika obrađuje posao i trgovinu vezane uz modu i modnu industriju. Ukratko rečeno, to su sljedeće tematske cjeline: 1. *Textile raw materials*, 2. *Fibre properties*, 3. *Cotton*, 4. *Wool*, 5. *Yarn production – spinning processes and products*, 6. *Weaving – fabrics and carpets*, 7. *Knitting, hosiery, lace*, 8. *Nonwovens*, 9. *Technical textiles*, 10. *Finishing textiles – changing*

properites & adding value, 11. *Colouring textiles – dyeing and printing*, 12. *Garment construction and manufacture*, 13. *Fashion – theory*, 14. *Fashion articles – general and outerwear*, 15. *Fashion articles – underwear and accessories*, 16. *Fashion – history and styles*, 17. *Fashion – business and trade*.

Svakom odlomku prethode vježbe (*pre-reading activities*) kako bi studenti lakše shvatili temu. Vježbe čitanja uključuju različite tipove čitanja – od površnog čitanja teksta do detaljnog čitanja kako bi se pronašli određeni detalji u tekstu. Slijede vježbe kojima se provjerava razumijevanje pročitanoga teksta (*comprehension exercises*). Vježbe rječnika napisane su s namjenom proširenja rječnika studenata, dok su gramatičke vježbe vezane uz one aspekte jezika koje studenti obično smatraju težima (članovi, posebnosti i poteškoće u uporabi glagolskih vremena, aktiv / pasiv i kondicionalne rečenice).

Uz svaku lekciju postoji niz raznovrsnih gramatičkih, leksičkih i komunikacijskih vježbi. Gramatičke, leksičke i komunikacijske vježbe čine jednu cjelinu, tako da studenti ne doživljavaju gramatiku kao dio stranoga jezika koji je sam sebi svrha. Vježbe su kontekstualizirane i zajedno s tekstovima čine jedinstvenu cjelinu. Ono što nedostaje jednom ovakvom udžbeniku su vježbe prijevoda, dakle rečenice koje treba prevesti s hrvatskoga na engleski jezik i obratno, a koje bi istovremeno ukratko sažele sadržaj tematske cjeline. U takvim bi rečenicama trebao biti sadržan aktivni vokabular i strukture koje se rabe u tekstilnoj struci.

Svakako treba spomenuti i sam izgled udžbenika koji je prilično dobar. Jedina zamjerka je što su na nekim mjestima

crteži i fotografije previše tamni, a preko njih dolazi tekst koji je tada jako teško pročitati.

Ključne riječi u svakom tekstu tiskane su masnim slovima, tako da studenti ne bi trebali imati poteškoća u praćenju sadržaja. Na kraju udžbenika postoji i rječnik koji može poslužiti kao džepni rječnik tekstilnih naziva (termina) za svaku pojedinu lekciju. Rječniku nedostaje izgovor na engleskom jeziku. Tekstovi nipošto nisu jednostavni i ni u kojem slučaju nisu pojednostavljeni. Studenti bi na ovome stupnju trebali biti u mogućnosti razumjeti i u određenoj mjeri interpretirati prilično složene tehničke i stručne tekstove, tako da je njihovo pojednostavljivanje zapravo nepotrebno, pa čak i štetno. Neki od tekstova su prilično dugački. Međutim, ako nastavnik osjeća potrebu da bi se studenti mogli zasititi pojedinog teksta, tj. da bi im mogao postati dosadan, može se podijeliti na dijelove, a neki se dijelovi isto tako mogu i izostaviti.

Kroz obradu i razradu, čitanje i razumijevanje svake od tema, studenti se osposobljavaju za samostalno čitanje i razumijevanje stručnih pojmova. Pritom znatno pomažu i strukture i leksik koji su primjereni studentima. Nakon lekcija u svakoj cjelini slijede zadaci, i to u obliku pitanja u vezi s lekcijom ili su to zadaci višestrukog izbora koji su osmišljeni tako da uvode nove leksičke ili kulturološke sadržaje. Često su to i rečenice u koje treba uklopiti riječ / riječi koje nedostaju, a vezane su uz lekciju.

Udžbenik je bogato ilustriran, djelomično zato da studentima izgleda privlačnije, a djelomično zato da bi im bio zanimljiviji. Ilustracije također mogu proširiti njihovo znanje i sposobnost da interpretiraju, opisuju i prikažu svoje

znanje struke na engleskom jeziku. Ilustrativna građa zastupljena je najvećim dijelom u obliku autentičnih fotografija, odjevnih predmeta, strojeva koji se rabe u tekstilnoj industriji i tome slično. Za ilustracije su poslužile i naslovnice novina i revija, fotografije poznatih osoba.

Sedamnaest lekcija treba obraditi u razdoblju od četiri semestra (120 sati nastave). To, naravno, neće uvijek biti moguće. Iz tog razloga nije potrebno sve tekstove obraditi sa svim studentima, odnosno grupama studenata. Odabir tekstova određuje zanimanje studenata, kao i njihova struka (inženjeri tekstila, modni dizajneri). Autori udžbenika polaze od pretpostavke da su studenti u mogućnosti rabiti i razumijevati standardni engleski jezik i da nemaju poteškoća s gramatikom. U tom slučaju mogu se koristiti i neki dodatni tekstovi (ponajprije časopisi, gramatike i tome slično). Osim toga, gramatičke se strukture mogu vježbati uz pomoć materijala u udžbeniku i uporabom gramatičkih vježbi na kraju udžbenika.

Gramatika također prati nivo znanja studenata. Gramatičke su strukture i vježbe prikazane na kraju udžbenika, ali i nakon svake pojedine lekcije. Vrlo su sustavne; jedino nedostaje jasnije označavanje pojedinih struktura, možda uporabom boja ili masno otisnutim slovima, kosim slovima i sl. Nakon prikaza pojedinačnih gramatičkih oblika nedostaju složenije strukture tipa *If you want to find out more* (Ako želite doznati, naučiti nešto više) za studente koji bi željeli dodatno proširiti svoje znanje. Udžbeniku nedostaju zadaci za uvježbavanje koji se temelje na povezivanju elemenata, sklapanju rečenica, višestrukome izboru, opisivanju, prepoznavanju struktura na autentičnim

tekstovima i sl.

Nedostaju tablice s pomoćnim, pravilnim, povratnim i nepravilnim glagolima te nepravilnim participima. Bez obzira na to što je riječ o studentima koji su engleski jezik učili kroz cijelu osnovnu i srednju školu, dakle osam ili devet godina, osjeća se potreba za utvrđivanjem i ponavljanjem gramatike.

Ovaj udžbenik i oblikom i sadržajima odgovara zahtjevima koji se postavljaju i nastavniku i studentu. Zbog svoje se koncepcije može prilagoditi uvjetima rada pojedinog nastavnika ovisno o broju nastavnih sati te broju studenata u grupi. Jedino se ne može prilagoditi vremenu početka učenja engleskoga kao stranoga jezika jer se kreće od pretpostavke da studenti znaju osnove engleskoga jezika. Dobra strana je to što se može reducirati izabirući sadržaje najprimjerenije studentima, ali se također može proširiti novim sadržajima.

Uz pomoć ovoga udžbenika i ostalih pomagala u nastavi studenti bi trebali steći dovoljno znanja da mogu razumjeti, komentirati i interpretirati tehničke tekstove na engleskom jeziku, vezane uz njihovu struku i interes, kao i čitati stručne časopise, znanstvene i modne žurnale i druge publikacije na ovome polju.

Udžbenik je izdan 2004. godine i otada se nastavnici i studenti njime sa zadovoljstvom služe jer svojim sadržajem i izgledom djeluje motivirajuće.

